

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

2 4 . J A N U A R 1 9 5 2

A V I N N H O L D E T :
KYNDELSMESSE - PAVE PIUS XII.s RADIOBUDSKAP -
BØNN OM Å BRUKE SYKDOMMEN PÅ RIKTIG
MÅTE - OM UTGRAVNINGENE UNDER PETERS
KIRKEN - GRUNNLOVENS § 2 - SALMEBOKENS
MELODIER - BØKER - NOTISER - UTENLANDSNYTT

NR.

3

4

NESTE NUMMER KOMMER 7. FEBRUAR 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

DOMINIKANERNE

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,
Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Ingen gudstjenester før i mars måned.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 27. JANUAR: 3. søndag etter Apenbaringsfesten. Ep. Rom. 12, 16—21. Ev. Matt. 8, 1—13. Mandag: Peter Nolasus, bekj. Tirsdag: Frans av Sales, bisk., bekj., kirkelærer. Onsdag: Martina jomfru, mart. Torsdag: Johannes Bosco, bekj. Fredag: Ignatius, bisk., mart. Lørdag: Marias ofring. Kyndelsmesse.

SØNDAG 3. FEBRUAR: 4. søndag etter Apenbaringsfesten. Ep. Rom. 13, 8—10. Ev. Matt. 8, 23—27. Mandag: Andreas Corsini, bisk., bekj. Tirsdag: Agatha, jomfru, mart. Onsdag: Titus, bisk., bekj. Torsdag: Rømualdus, abb. Fredag: Johannes fra Matha, bekj. Lørdag: Messen fra 5. søndag etter Apenbaringsfesten.

SØNDAG 10. FEBRUAR: Søndag Septuagesima.

Foredrag av

pater Finn Dominique Thorn

Tirsdag 29. jan.: «Hva vil den katolske kirke i Norge?»
Tirsdag 5. febr.: «Emil Brunners kirkesyn.»
Tirsdag 12. febr.: «Martin Luther.»
Tirsdag 19. febr.: «Rettferdiggjørelse ved tro.»
Hver aften kl. 20 i Neuberggt. 15.

Innskrivning

av katolske barn til 1. klasse 1952 må finne sted før 15. februar. Plass kan ikke påregnes hvis innmeldingen skjer senere, da vi har så mange forespørsler.

Skolepliktige er de barn som fyller 7 år før 31/12 1952.

ST. SUNNIVA SKOLE

Akersv. 4, tlf. 42 33 15, Oslo.

Katolsk ugeblad

vil etter forslag fra dets danske ekspedisjon fra 1. januar 1952 bli eneforhandlet for Norge fra Katolsk Bok- og Bladsentral. Hvis De derfor ønsker Deres abonnement fornyet eller ønsker å tegne nytt abonnement for 1952, ber vi Dem vennligst henvende Dem til oss. Vi håper at denne ordning skal gjøre forholdene mere overskuelige og lette leveringen og betalingen av bladet.

Katolsk Bok- og Bladsentral,
Akersv. 5, Oslo.

Mariakongregasjonen, Oslo

Møte i St. Josephs Kapell onsdag 6. februar kl. 19.30. Generalforsamling i foreningslokalet. Valg. Styret.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 10—13 og 16—17. Mand. lukket. Lørd. 10—13. Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

24. JANUAR 1952

NR. 3-4

KYNDELSMESSE

Lysbringere eller mørkemenn?

Kristendommen kan se med glede på sin virksomhet som lysbringer.

Den har seiret over Mitrakultusen — dyrkelsen av en lysgud, av «Sol invictus» = den uovervinnelige sol. Seiret grundig og avgjørende selv om soldyrkelsen i våre dager har en slags forbigående oppstandelse hist og her hos overspente mennesker.

Om kristendommens stifter sies der i evangeliet at han er «det sanne lys» som opplyser hvert menneske som er kommet til verden.

For Kirken er lyset symbolet på sannheten som den forkynner — livet som den bringer — kjærligheten som den oppflammer — lykken som den skjønker.

Gjennom hele Kirkens liturgi går lysmotivet stadig igjen: Lys finner vi ved de eukarisiske fester — lys bæres under prosesjonene, flammer foran Tabernaklet, brenner under dåpen, skinner når vi mottar Eukaristien og når den siste salvelse meddeles. Lys stråler ved prestevigslen som ved alle de rituelle handlinger og kirkelige seremonier.

Og en stor rolle spiller lyset ved alle kristendommens mysteriefester: adventssøndag anroper Kirken stjernenes opphøyede Skaper. I den hellige julenatt går den himmelske lysning over Betlehems marker og Epifani står helt i den lysende stjernes tegn. Kyndelsmesse priser Simeon det guddommelige barn som «et lys til opplysning for folkene». Langfredag tilhyller den strålende vår-sol sitt ansikt for å sørge over naturens døende hersker — og på påskemorgen lyser det av englenes drakter. Himselfartsdagen bæres Frelseren opp av en lysende sky og ved pinsesfesten kommer Helligånden til apostlene i tegnet av flammende ildtunger. Med lyset går Kirken over jorden.

Kirken forkynner Sanhetens lys: «Gå ut i den hele verden og lær den all sannheten!» — denne misjon fikk Kirken av ham som kunne si om seg selv: «Jeg

er veien og sannheten og livet!» Og Kirken har brakt den fulle opplysning om alle de store spørsmål — om hvorfra, hvorfor og hvortil livet er.

Kirken har gitt menneskelivet mening og verdi. Hvor mange kaster ikke livet fra seg som en byrde når de har mistet troen fordi livet da er uten mening for dem.

Kirken har brakt kjærlighetens lys inn i verden. I de gamle skrifter fortelles om de første kristne, de første medlemmer av den unge Kirke: «Se hvor de elsker hverandre! De er ett hjerte og én sjel!»

Kirken formidler en lysende glede fordi den rydder alle hindringer for den sanne lykke av veien og lærer oss hva lykke virkelig er.

*

Kristendommen kan være stolt over sin virksomhet som lysbringer og lysbærer.

Men dog er det dem som kaller dens representanter for mørkemenn.

Mørkemenn!

Var Herrens apostler mørkemenn? Disse høyreiste folkets menn, disse oppriktige menn som i tre år gikk skole hos ham om hvem Rousseau har sagt: «Hans liv var en vismanns og hans død en Guds.» Disse menn som vandret i lyset fra Tabor og ble merket av pinsens flammer.

Var de apostoliske mennesker mørkemenn, som etter folkevandringens omveltninger skapte en ny sterk ung verden i Europa?

Er de mørkemenn de tusener av misjonærer som bringer evangeliets og sivilisasjonens fakkell ut til Tanganika, Tahiti, mot nord og syd, til øst og vest?

Er de mørkemenn de strålende skikkelser på St. Peters stol: Leo XIII, Benedikt XV, Pius XI, Pius XII, hvis rundskriv om de sosiale spørsmål, over autoritet, familie og mange andre aktuelle og grunnleggende problemer går som lysstråler ut over en formørket verden?

Pave Pius XII's radiobudskap:

Fredens problem er av åndelig-moralsk karakter

Vi bringer her avslutningen på Pave Pius XII's radiobudskap julen 1951.

Den kristne samfunnsorden — fredens grunnlag og garanti.

Hvilket praktisk bidrag kan Kirken yte fredens sak?

Det Vi her har framholdt, gir klart uttrykk for hva Vi mener. Som så ofte før ser Vi Oss i dag foran Fredsfyrstens krybbe tvunget til å slå fast at verden befinner seg langt borte fra den Gud-villede orden i Kristus som er garantien for en ekte og varig fred. Man vil likevel kanskje si at det ikke lenger lønner seg å trekke opp de store linjer i denne orden og passe inn i den Kirkens grunnleggende bidrag til fredsarbeidet. Man vil innvende at Vi bare stimulerer skeptikernes kynisme og berøver fredsvennene motet om Vi hevder at freden ikke kan forsvares på annen måte enn ved å vise til menneskets og menneskehetens evige verdier. Endelig vil man framholde at Vi gir dem rett som i den «vepnede fred» ser freds-spørsmålets siste ord, en løsning som tynger på folkenes økonomiske krefter og virker anspennende på deres nerver.

Likevel anser Vi det for uavviselig å rette oppmerksomheten mot den kristne samfunnsorden som så altfor mange i dag synes å ha oversett, også om man ikke bare teoretisk men også praktisk ønsker å få oversikt over hvilket bidrag alle — og i første rekke Kirken — kan yte selv under de uheldigste forhold og på tross av tvilerne og pessimistene.

Fram for alt vil alle som ikke er forutinntatt, ved å rette blikket mot den kristne samfunnsorden bli overbevist om at *kjernepunktet i fredsspørsmålet i dag er av åndelig-moralsk karakter*, at det ligger i en sjelelig mangel eller feil. Det dypt kristne sinn forekommer så sparsomt i verden i dag, tallet på

sanne og fullkomne kristne er ikke høyt. Derved legger mennesket selv hindringer i veien for en virkeliggjørelse av den samfunnsorden som er villet av Gud.

Det er nødvendig at alle blir klar over denne krigsfarens åndelig-moralske karakter. Å hitføre en slik overbevisning er i første rekke Kirkens oppgave og dens fremste bidrag til fredens sak.

De moderne våpen og avrustningen.

Også Vi beklager — og det mer enn noen annen — de moderne våpens uhyrlige grusomhet. Vi beklager at de finnes og ber uavlatelig om at de aldri må bli brukt. Men er det på den annen side kanskje ikke en slags praktisk materialisme og overfladisk sentimentalitet, når man i arbeidet for freden hovedsakelig tenker på at disse våpen finnes og den trusel de innebærer, mens man samtidig overser at den kristne samfunnsorden som er fredens sikreste garanti, ennå ikke er virkeliggjort?

Hertil kommer — rent bortsett fra andre årsaker — menigsforskjellighetene om hva man mener kan være tillatt og ikke tillatt i en moderne krig, noe som også er grunnen til politikernes selvbedrag for så vidt som de i alt for høy grad bygger på at disse våpen finnes eller at de bør avskaffes. Den skrekk som det står av disse våpen, kommer som alle andre årsaker til frykt å foreta seg med tiden; under enhver omstendighet vil den i påkommende tilfelle ikke være sterk nok til å hindre et krigsutbrudd, særlig ikke i land hvor borgernes mening og oppfatning ikke øver noen innflytelse på regjeringens vedtak.

På den annen side er samtidig og gjensidig nedrustning — hva Vi alltid har tryglet om — en mindre pålitelig garanti for en varig fred om den ikke følges av en avskaffelse av hatets våpen, av begjærligheten og den grenseløse trang til å gjøre seg gjeldende. Med

Er de mørkemenn, skikkelser som Augustin, Thomas av Aquina, Robert Bellarmin, som ved sin teologiske viten hever seg som kjemper opp over sin samtid? Eller menn som Pascal, Volta, Secchi, Pasteur, Marconi — alle vitenskapelige lys og bekjennere av den sanne tro!

Nei, kristendommens lys kan like så lite slukkes i verden som solen på himmelen. Og ennå har Kirken ikke løst sin oppgave helt — ennå vandrer mange mennesker i mørket.

Men ennå og alltid tennes hver Kyndelsmesse tusener på tusener av lys verden over og bæres ut blant mennesker. Også vi skal tenne våre lys — og bære dem i hendene som tegn på at de også flammer i våre hjerter. Også vi skal bære dette flammende lys ut som varme og klarhet til våre medmennesker. Vi skal vandre i lyset, med lyset, for lyset vi også, og bringe glede med oss hvor vi kan. For også vi har

som Simeon skuet verdens lys og følt dette glade budskaps makt.

Lysbringere eller mørkemenn — valget står også til oss. Så la oss slutte med ordene fra Kyndelsmessens lysvigsel: «Herre Jesus Kristus, du sanne lys som opplyser hvert menneske som kommer til verden — utgyd din velsignelse over disse kjerter og hellige dem med din nådes lys. Og gi miskunnelig at likesom disse lys når de tennes med synlig ild; kan forjage nattens mørke, så være også våre hjerter, opplyst av ild fra den Helligånds glans, bli fri for all syndens blindhet, så at vi med sjelens lutrede øye kan se hva der er deg velbehagelig og gagnlig for vår frelse, og etter dette livs dunkle omskiftelser kan nå det uforgjengelige lys! Allmektige evige Gud — utgyd din velsignelses nåde over disse kjerter, at de må lyse omkring oss slik at din ånds lys ved din nåde aldri må slukne i våre hjerter. Amen.»

andre ord: den som blander spørsmålet om de materielle våpen for meget sammen med spørsmålet om fred, begår den feil at han overser krigsfarens avgjørende og moralske side.

Ønsker man virkelig å hindre krig *må man fram for alt søke å råde bot på folkenes åndelige blodmangel*, gjenreise bevisstheten om det ansvar man har overfor Gud og medmenneskene og gjøre folkene oppmerksom på at den kristne samfunnsorden som er fredens eneste, sikre garanti, i dag ikke er en realitet. Dette går Kirkens bestrebelse ut på.

Den kristne samfunnsorden er frihetens orden.

I dette arbeide støter den imidlertid på en særlig vanskelighet som ligger i de nåværende sosiale forhold: Kirkens arbeide for å bringe en kristen samfunnsorden inn som et hovedelement i en varig fredsorden er nemlig samtidig en spore til en riktig oppfatning av sann frihet. Den kristne samfunnsorden som en varig fredsorden er ifølge sitt vesen frihetens orden. Den er det solidariske samvirke mellom frie mennesker og folk for på alle livsområder etter hvert å virkeliggjøre de mål Gud har anvist menneskene. Men det er en smertelig kjensgjerning at man i dag ikke lenger setter den sanne frihet høyt eller overhodet ikke eier den. Under disse omstendigheter er det menneskelige samliv som fredsorden betraktet avkreftet og blodløst og hvert øyeblikk truet utenfra.

De som vil la samfunnet dirigere alt og pålegge det ansvaret for den enkeltes eksistens eller de som henter sin eneste åndelige næring ikke hos seg selv, i sin overbevisning, viten og innsikt, men i pressen, kringkastingen, filmen og fjernsynet, hvorledes kan vel disse fatte innebyrden av sann frihet, når det i deres liv ikke er plass for den?

De er jo nå bare enkle små hjul i forskjellige organisasjoner og sammenslutninger, ikke lenger frie mennesker, i stand til bevisst å påta seg ansvar for offentlige anliggender. Når de i dag roper: «Aldri mere krig!» — hvorledes skal man da kunne bygge på dem? Det er jo slett ikke deres stemmer vi hører — det er stemmen til den anonyme gruppe eller organisasjon de føler seg forpliktet overfor.

Dette er det sørgelige i situasjonen; det er en hemsko også for Kirken i dens arbeide for freden og i dens bestrebelse for at menneskene skal bli seg bevisst den sanne, menneskelige frihet som i følge kristen oppfatning er en uunnværlig bestanddel av den sosiale orden all den tid den er en fredsorden. Kirken har forgjeves gjentatt sitt rop og sin kallelse til menneskene som mangler denne bevissthet, og enda mer nytteløst har det vært å rette det til samfunn som er degradert til rene mekanismer.

Dette er dessverre svakheten hos den verden som med ettertrykk gjerne kaller seg «den frie verden». Den bedrar seg selv og er en ny fare for freden, sett i lys av den kristne samfunnsorden. Her finner Vi også årsaken til den motvilje mot Kirken som så mange førende «liberale» er fylt av; de kan ikke tåle at den stadig framholder at folkene ikke er i besittelse av hva de inbilles å være i besittelse av og som man ved en gjennomført begrepsforvirring påstår at heller ikke Kirken er i besittelse av: respekt og ærbødighet for sann frihet.

I den motsatte leir finner man tvert imot *alt* nøye fastlagt og tilrettelagt med tanke på et bestemt kollektivsystems virke og vekst.

Likevel er ikke de resultater dette system har frambrakt, gunstige. Det har heller ikke lettet Kirkens arbeide, for her har det sanne frihetsbegrep og det personlige ansvar enda mindre sikkerhet. Hvorledes skulle det for øvrig kunne forholde seg annerledes hvor Gud er avsatt? Hvor liv og virke ikke kretser om Ham og ikke har gjort Ham til midtpunkt? Samfunnet er ikke annet enn en kjempemessig maskin med en tilsynelatende orden, fordi det ikke representerer livets, åndens, frihetens og fredens orden. Som hos en maskin er dets virksomhet rent materiell og tilintetgjør derved den menneskelige verdighet og frihet.

I et slikt samfunn fremmes Kirkens arbeide for fred og dens appell til sann orden og sann frihet under de ugunstigste forhold. Likevel kan de angivelig absolutte sosiale verdier begeistre en bestemt del av ungdommen i et viktig avsnitt av deres liv, mens i den annen leir ungdommen ofte skuffes tidlig i livet og føler seg trett og lei og lite inspirert til å ta del i det offentlige og sosiale liv.

Den hellige stols arbeide for en fredelig løsning av stridsspørsmålene.

Som Vi sa kan freden ikke sikres om Gud ikke gjøres til Herre i den av Ham etablerte verdensorden, i et rettmessig ordnet fellesskap av stater der hver enkelt innad har garantert en fredsorden for frie mennesker og deres familier og frihet for Kirken til å virke i overensstemmelse med dens sendelse. Dette har alltid vært krav som har vært reist av kloke og innsiktsfulle menn også utenfor Kirken.

Imellomtiden yter Kirken sitt fredsbidrag for så vidt som den søker å vekke en praktisk forståelse for spørsmålets åndelig-moralske kjerne; i troskap mot sin gudommelige stifter og sendelse beflitter den seg på så langt som mulig å tilby sin tjeneste og hjelp over alt hvor strid truer med å flamme opp blant folkene. Fremfor alt har Den hellige stol aldri unndratt seg sin plikt, og kommer heller ikke til å gjøre det i framtiden.

Taushetens kirke.

Vi vet og beklager i dyp sorg at Vår appell til fred i store områder når en Kirke som er dømt til taushet. Millioner av mennesker får ikke åpent bekjenne sin tro på Gud og sitt ansvar for freden. I hjemmene og i kirkene er selv den gamle skikk med julekrybbe nå utryddet med despotisk vilkårlighet av makt-haverne.

Men til tross for dette svarer Taushetens Kirke med bundne hender på Vår appell. Dens blikk viser hen på de ennå friske gravene til blodvitnene, til be-kjennernes lenker i sikker fortrøstning om at dens tause offer og fryktelige lidelser er det virksomste bidrag til fredens sak.

O Herre, gi fred i vår tid!»

Bønn til Gud om å bruke sykdommen på en god måte

Av Blaise Pascal

Overs. fra fransk for St. Olav

Din ånd, o Herre, er så god og så mild på alle måter, og du er selv så barmhjertig, at du ikke bare lar de lykkelige, men også de ulykkelige hendelsene springe ut av din miskunn. Gi meg din nåde, så jeg ikke bærer meg at som en hedning i den tilstand din rettferdighet har kastet meg inn i! Måtte jeg som en sann kristen godta deg som min far og min Gud, likegyldig hva slags kår jeg måtte leve under! For mine skiftende kår forandrer ikke deg, du blir alltid den samme, selv om jeg forandres. Og du er like meget Gud når du hjemsøker og straffer oss, som når du tilgir og bærer over med våre feil.

Du ga meg sunnheten for at jeg skulle tjene deg, men jeg har brukt den på verdslig vis. Nå sender du meg sykdommen for å tukte meg. Gi meg ikke lov til å bruke den på en slik måte, at du må bli harm over min utålmodighet! Jeg har misbrukt min sunnhet, og i din rettferd har du straffet meg. Tål nå ikke, at jeg misbruker din tukt! Men siden min natur er så fordervet, at den gjør dine gaver skadelige, å min Gud, sørg da for at straffen ved din nådefulle allmakt blir til beste for meg! Var hjertet mitt bare fylt av omsorg for verden, så lenge det var kraftig, så ødelegg nå denne kraften, så jeg kan bli reddet, og gjør det umulig for meg å nyte denne verden! La enten kroppslig svakhet eller brennende kjærlighet hindre meg i å finne noe annet enn deg alene!

A Gud, du som når livet mitt er forbi og denne verden går under, kommer til å forlange et nøyaktig regnskap for alle mine handlinger! A Gud, du som holder verden oppe og alle ting i denne verden, bare for å øve dine utvalgte i dyd og straffe synderne! A Gud, du som tåler at de forherdede syndere fremturer i deres vellystige og skjendige bruk av verden! A Gud, du som krever livet tilbake fra kroppen, og i dødens stund løsriver sjelen fra alt det den elsker her i verden! A Gud, du som i dette livets siste øyeblikk vil løsrive meg fra alle de tingene jeg har vært knyttet til, og som hjertet mitt har hengt slik ved! A Gud, du som på den ytterste dag kommer til å gjøre ende på himmelen og jorden og alle de skapninger de rommer, for å vise hvert enkelt menneske at du alene består, at du alene er verdig til å bli elsket, siden ingenting er uforgjengelig uten du! A Gud, du som skal utslette alle våre lidenskapers forfengelige avguder og alt hva disse lidenskaper så skjebnesvangert trakter etter! Jeg lovpriser deg, å Gud, og jeg vil velsigne deg alle mine dager, fordi det behaget deg å foregripe denne forferdelige dagen for meg ved å føre meg så dypt ned i elendigheten, at alle ting virkelig blir ødelagt for meg. Jeg lovpriser deg, min Gud, og jeg vil velsigne deg alle mine dager, fordi det behaget deg å gjøre det umulig for meg å nyte sunnhetens velvære og verdens gleder, ja, fordi du til mitt beste på en måte har utslettet de bedrageriske avguder, som du til de ondes redsel virkelig skal utslette på din vredes dag. Hjelp meg, Herre, til å dømme meg selv etter den ødeleggelsen du har utsatt meg for, så du ikke skal dømme meg etter den fullstendige ødeleggelsen du vil ramme livet mitt og verden med! Herre, jeg vet at jeg i min dødsstund skal bli tatt bort fra verden, berøvet

alt, stå alene foran deg og bli stillet til ansvar overfor din rettferd for mitt hjertes minste fornemmelser. Hjelp meg til under denne sykdommen som under en slags død, å betrakte meg selv som løsrevet fra verden, befridd for alt det jeg har vært knyttet til, ja, som aldeles alene med deg, så jeg kan bønnfalle din miskunn om å omvende mitt hjerte! For da vil jeg finne min største trøst i den form for død du nå har sendt meg, for å kunne vise din barmhjertighet før du virkelig sender meg døden som en fullbyrdelse av din dom. Hjelp meg, å min Gud, til å foregripe din strenge dom på den samme måten som du har foregriper min død på, ved å ransake meg selv før du dømmer meg, så jeg kan finne miskunn, når jeg engang står foran deg!

La meg, å min Gud, i stillhet få tilbe ditt vidunderlige forsyns bestemmelser med livet mitt! Måtte din svøpe trøste meg! Måtte jeg som i de gode dager levde i mine avskyelige synder, få del i din velsignede himmelnåde, når jeg nå blir rammet av dine frelsebringende slag! For, min Gud, jeg erkjenner, at mitt hjerte er så forherdet og så fylt av verdslige tanker, sorger, bekymringer og lyster, at sykdommen like så lite som sunnheten, ja, at hverken taler eller bøker eller dine hellige skrifter eller ditt evangelium, eller dine aller helligste mysterier, ja, hverken almisser eller faste eller botsøvelser, hverken mirakler eller bruk av sakramentene eller ditt legemes offer, hverken mine egne eller hele verdens anstrelgelser kan gjøre noe som helst til min omvendelse, hvis ikke du på en aldeles enestående måte legger din nåde til alt dette. Derfor, min Gud, kommer jeg til deg, allmechtige Gud, og ber deg om en nådegave som alle skapninger tilsammen ikke er i stand til å gi meg. Jeg ville ikke ha dristet meg til å rope til deg, hvis noen annen kunne bønnhørt meg. Men å få mitt hjerte omvendt, min Gud — og det ber jeg deg om — er noe som alle naturens krefter tilsammen ikke kan make. Og derfor kan jeg heller ikke påkalle noen annen enn ham som hersker allmechtig over både naturen og mitt hjerte. Ja, hvem skulle jeg rope til, Herre, hos hvem skulle jeg søke tilflukt, om ikke hos deg? Ingenting av det som ikke er Gud, kan gi meg det jeg ønsker. Det er Gud selv jeg søker og spør etter, og til deg alene kommer jeg, min Gud, for å oppnå deg. Lukk opp mitt hjerte, Herre! Tre inn i denne opprørske festningen, som lastene holder besatt! De hersker i den. Tre inn i den som i den sterkes hus! Men bind først den sterke og mektige fiende, som nå befaler over den, og ta så de skattene den skjuler! Herre, ta mitt hjerte, som verden har røvet. Røv du denne skatten, eller rettere sagt: ta den igjen som en skatt jeg skylder deg! For det er jo deg den tilhører, og ditt bilde er preget inn i den. Du satte det der, Herre, da jeg ble døpt og altså gjenfødt. Men bildet ditt er visket aldeles ut. Verdens tanke er blitt presset så dypt inn i skatten, at din tanke ikke er til å kjenne igjen. Du alene kunne skape min sjel, du alene kan skape den på ny. Du alene kunne prege din likhet inn i den, du alene kan gjøre det om igjen og på ny presse inn ditt utviskede bilde. For det er Jesus Kristus, min Frelser, som er ditt bilde og ditt vesens avglans.

A min Gud! Hvor lykkelig kan ikke det hjertet være, som har noe så elskelig å elske, noe som ingen vanære er knyttet til, men som bare gir sjelen sunnhet! Jeg forstår at jeg ikke kan elske verden uten å mishage deg, og uten å skade og vanære meg selv. Og allikevel begjærer jeg fremdeles verden. Å min Gud! Hvor lykkelig kan ikke den sjelen være, som finner sin glede i deg! For den kan la seg rive med av sin kjærlighet, og ikke bare med rolig samvittighet, men også med krav på å bli lønnet av deg. Hvor fast og varig blir ikke dens lykke! De forventningene den nærer, kan ikke være falske, siden du aldri blir gjort til intet, og siden hverken liv eller død noen sinne vil kunne skille den fra deg. I samme øyeblikk som de onde sammen med sine avguder blir støtt ut i en felles fortapelse, vil de rettfærdige bli forenet med deg i en felles herlighet. Og mens de første forgår sammen med de forgjengelige goder de trakter etter, vil de siste leve evig i det evige og selvstendig værende vesen, som de så intimt er blitt forenet med. Hvor lykkelige må ikke de være, som i full personlig frihet og ut fra sin viljes uimotståelige trang nærer en fri og fullkommen kjærlighet til ham, de ikke kan la være å elske!

Virkeliggjør, å min Gud, de gode tilskyndelser du gir meg! Vær målet for dem, som du er deres opphav! Kron dine egne gaver! For jeg bekjenner at de er gaver fra deg. Ja, min Gud, og langt fra å ville hevde at min bønn er av en slik verdi, at du nødvendigvis må oppfylle den, bekjenner jeg i all ydmykhet, at det hjertet du skapte for deg og hverken for verden eller for meg selv, det ga jeg til alt det skapte, så jeg altså ikke kan regne med noen nåde uten ved din barmhjertighet. I meg selv har jeg jo ingenting, som gir deg grunn til å skjenke meg noe, og alle mitt hjertes naturlige tanker kan ikke annet enn vekke din vrede, når de søker mot verden eller meg selv. Derfor takker jeg deg, min Gud, for de gode tilskyndelser du skjenker meg, og ikke minst fordi du tilskynder meg til å være takknemlig mot deg.

Tenn angeren over mine synder i mitt hjerte! Jeg vet jo, at uten en slik indre smerte, ville de ytre prøvelsene du hjemsøker kroppen med, bare gi meg ny anledning til synd. Hjelp meg til dypt å forstå, at de legemlige sykdommene ikke er noe annet enn straff for sjelens sykdom, og et bilde på den! Men Herre, la dem også bli til lægemidler for sjelen, ved at du gjennom mine følelige smerter viser meg den sjelelige sykdom og de ondartede sårene jeg ikke kjenner! For Herre, den største av alle sjelens sykdommer er den ufølsometen og svakheten, som skjuler sjelens elendighet for den selv. La meg få kjenne smerten skarpt, så resten av livet mitt kan bli til en ustanselig bot og jeg slik får tvettet vekk de synder jeg har gjort meg skyldig i!

Herre, selv om livet har vært uten grove forbrytelser, fordi du holdt anledningen til dem borte fra meg, så har allikevel dette livet vært heslig i dine øyne, på grunn av mine stadige forsømmelser, den dårlige måten jeg brukte dine aller helligste sakramenter på, den forakten jeg viste ditt ord og dine tilskyndelser, den tomhet og unytte som preget mine tanker og handlinger, og slik jeg kastet bort tiden på, den tiden du ga meg til å tilbe deg, til å prøve å tjene deg på beste vis med alle mine handlinger, og til å gjøre bot for de daglige synder, som ikke engang de rettfærdigste er fri for, så livet deres derfor kan bli til en stadig bot, så sant de ikke vil risikere å falle ut av sin rettfærdige stand. Min Gud, jeg har alltid stått imot deg.

Ja, Herre, til nå har jeg stadig vendt det døve øret til dine tilskyndelser. Jeg har foraktet dine formaninger. Jeg har dømt stikk imot dommene dine. Jeg har talt mot de hellige læresetninger du brakte til verden fra din evige Faders skjød, og som du skal dømme verden etter. Du sier: Salige er de som gråter, og vé over dem som blir trøstet. Og jeg sa: Vé over dem som jamrer, og såre lykkelige er de som blir trøstet! Jeg sa: Lykkelige er de som råder over en svær formue, har et hedret navn og en solid helse! Og hvorfor priste jeg dem lykkelige, om ikke bare fordi alle disse fordelene gjorde det lettere for dem å nyte de skapte tingene, det vil si: å synde mot deg? Jo, Herre, jeg bekjenner at jeg har sett på sunnheten som på et gode, og ikke fordi den gjør det lettere å tjene deg, gjør det mulig å legge mer omhu og årvåkenhet i min måte å tjene deg og min neste på. Nei, det var fordi jeg takket være min sunnhet mere hensynsløst kunne gi meg hen til å nyte livets gleder i overmål og fryde meg over dets dødbringende forlystelser. Herre, hjelp meg ved din nåde til å føye min fordervede fornuft og forme mine innerste tanker etter ditt hjerte! Måtte jeg i prøvelsens time betrakte meg som lykkelig, og måtte du så lenge jeg blir holdt borte fra ytre virksomhet, lutre mine tanker så grundig, at de ikke lenger trosser din vilje, så jeg kan finne deg inne i meg selv, når min svakhet gjør det umulig for meg å søke deg utenfor! For ditt rike, Herre, er inne i dine troende, og jeg vil finne det i meg selv, hvis jeg der kan finne din ånd og din vilje.

Men Herre, hva kan jeg gjøre for å få deg til å sende din ånd ned til dette elendige støv? Alt det jeg er, er heslig i dine øyne, og jeg oppdager ingen ting i meg selv som kan behage deg. Herre, jeg ser ingen ting annet enn mine smerter, som alene har en viss likhet med dine. Se derfor ned til de plagene jeg lider under, og til dem jeg er truet av! Se med din barmhjertighets øyne ned på de sårene hånden din har gitt meg, å min Frelser, du som elsket de lidelser som førte deg til døden! Å Gud, du som ble menneske ene og alene for å lide mer enn noen annen, så menneskene kunne bli frelst! Å Gud, du som etter menneskenes syndefall ble kjød og tok på deg et legeme, ene og alene for å kunne bære alle de lidelser våre synder har gjort seg fortjent til! Å Gud, du som elsker de plagede legemer så høyt, at du selv valgte det mest plagede av alle legemer i hele verden! Finn behag i mitt legeme, ikke på grunn av hva det er eller gjemmer i seg, for alt i det fortjener din vrede, — men på grunn av de lidelser det må bære, og som alene kan være din kjærlighet verdig! Elsk mine lidelser, Herre! Ja, måtte min elendighet få deg til å komme til meg! Men for å kunne bli en verdig bolig for deg, å min Fader, er det ikke nok at mitt legeme ved å lide for syndene mine likner ditt legeme. La også min sjel bli lik din ved å gjøre den bedrøvet over disse mine synder, så jeg på både sjel og legeme lider med deg og som du, for de synder jeg har gjort.

Vær nådig mot meg, Herre, og legg din trøst til smertene mine, så jeg kan bære dem som en kristen! Jeg ber ikke om å få slippe lidelsen, for det er de helliges lønn. Men jeg ber om at du ikke skal overgi meg til naturens sår, uten å sende meg din ånds trøst. For det er jødernes og hedningenes forbannelse. Jeg ber ikke om å få en fullkommen trøst uten smerter. For det får bare livet i din herlighet. Jeg ber heller ikke om å bli overgitt til en mengde plager uten trøst. For det

er jødedom. Men Herre, jeg ber om å få naturens lidelser for mine synder og din ånds trøst ved din nåde. Dette er den sanne kristendom. Måtte jeg få slippe de trøstløse smerter, men få kjenne både smerter og trøst på samme tid, for engang også å kunne oppnå trøsten uten smerter! For, Herre, du lot verden forsmekte uten trøst under naturens kvaler, før du sendte din enbårne sønn. Nå trøster du de troende og lindrer deres pinsler ved din enbårne sønns nåde. Og du skjenker dine hellige fylden av den rene salighet ved din enbårne sønns herlighet. Slik er den vidunderlige stigen du fører dine skapninger opp etter. Du har løftet meg opp over det første trinnet. Led meg på det andre og hjelp meg til det tredje! Herre, dette er den nåde jeg ber deg om.

La meg ikke få være så fremmed for deg, at jeg betrakter din til døden bedrøvede sjel og ditt legeme, rammet av døden for mine synders skyld, uten selv med glede å ta imot lidelsen i min sjel og mitt legeme! For gis det noe mere skammelig, og allikevel mere vanlig hos de kristne og hos meg selv, enn vår nytelsesyke livsvandel, mens du svette blod for å sone for syndene våre? Hvor skammelig er det ikke, at kristne som bekjenner at de tilhører deg, og som i dåpen har gitt avkall på verden og lovt å følge deg, som høytidelig for Kirkens åsyn har svoret å ville leve og dø i deg, som bekrefter sin tro på at verden har forfulgt og korsfestet deg, som tror at du har utsatt deg for Guds vrede og menneskenes grusomhet, bare for å løse dem fra syndene deres. — Hvor skammelig er det ikke, sier jeg, at kristne som tror på alle disse sanne læresetninger, som betrakter ditt legeme som det offer som ble båret frem til deres frelse, som anser verdens lyster og synder som eneste årsak til dine lidelser og verden selv som din bøddel, — at disse kristne legger an på å kjele for sitt legeme med samme slags nytelser i den samme verden! Ikke uten avsky og vemmelse ville de kunne se på at en mann kjelte for sin fars morder etter at faren hadde overgitt seg for å gi ham livet, og allikevel lever de, som jeg selv har gjort, uforstyrret glade i den verden jeg virkelig vet har myrdet ham jeg anerkjenner som min Gud og min far, ja, som overgav seg for min egen frelses skyld og selv tok på seg straffen for min synd! Det var riktig av deg, å Herre, å avbryte en så gemen glede som den jeg i dødens skygge hengav meg til.

Herre, ta fra meg det mismotet egenkjærligheten truer meg med på grunn av mine egne plager og det som ikke lykkes for meg her i verden slik mitt hjerte ønsker det, dette som ikke har noe å gjøre med din ære! Gi meg i stedet en sorg som din egen! Måtte mine lidelser hjelpe til å stille din vrede! Bruk dem som et middel til min frelse og min omvendelse! Måtte jeg heretter ikke ønske meg sunnhet eller liv, uten for å kunne leve og dø for deg, med deg i deg! Jeg ber deg hverken om sunnhet eller sykdom, liv eller død, men om at du skal bestemme over både min sunnhet og min sykdom, mitt liv og min død til din ære, til min egen frelse og til gagn for Kirken og dine helgener, som jeg håper en dag å få plass iblant. Du alene vet hva som er godt for meg. Du er den allmektige Herre. Gjør hva du vil! Gi meg eller ta fra meg! Men dann min vilje etter din, så jeg i ydmyk og full underkastelse og i hellig frimodighet kan være rede til å ta imot ditt evige forsyns befalinger og like inderlig tilbe alt det som kommer fra deg!

La meg alltid ta imot det som skjer med samme uforstyrrelige sinnsro, likegyldig hva det er, min Gud! Vi vet jo ikke hva vi skal be om, og jeg kan ikke velge det ene framfor det andre uten å være en dåre, uten å stille meg opp som dommer og gjøre meg selv ansvarlig for de følger din visdom med all mulig rett holder skjult for meg. Herre, jeg vet at jeg bare vet én ting, den at det er godt å lystre deg og galt å krenke deg. Utenom dette vet jeg ikke hva som er best og hva som er verst i noen ting. Jeg vet ikke hva som gagnar meg mest, om det er sunnhet eller sykdom, om det er velstand eller fattigdom, eller noe som helst annet i verden. Hverken menneskene eller englene er her i stand til å skjelve klart. Det ligger alt sammen gjemt i dypet av ditt forsyn, som jeg tilber, og som jeg ikke våger å forske i.

Likegyldig hvordan jeg har det, Herre, så la meg rette meg etter din vilje! Og måtte jeg, syk som jeg er nå, ære deg med mine lidelser! Uten dem kan jeg ikke nå opp til din herlighet. Selv du, min Frelser, ville ikke nå dit opp uten gjennom din lidelse. Det var dine sårmerker som gjorde at disiplene kjente deg igjen. Og det er også lidelsen som gjør, at du kjenner disiplene dine igjen. Kjenn meg igjen som en av disiplene på de smertene jeg nå må tåle både i sjelen og i kroppen for de synder jeg har gjort! Og forén min vilje med din og mine lidelser med dine egne, siden ingenting er velbehagelig for Gud uten at det blir båret fram til ham gjennom deg! La mine lidelser bli forvandlet til dine! Forén deg med meg! Fyll meg med deg og din Hellige Ånd! Kom inn i hjertet mitt og i min sjel, ta der mine plager på deg og bær du der den delen av din lidelse som står igjen, og som du utfyller i dine lemmer til ditt legemes endelige fullkommengjørelse! Når du fyller meg, er det ikke lenger jeg selv som lever og som lider, men du som lever og lider i meg, å min Frelser! Og når jeg da har tatt litt del i dine lidelser, så vil du også fylle meg helt med den herlighet du selv har fått ved dem, den du nå eier sammen med Faderen og den Hellige Ånd i evigheters evighet. Amen.

Særtrykk av ovenstående vil bli besørget med henblikk på våre sykehus. Bestillinger bes innsendt snarest til St. Olavs Forlag, Akersveien 5, Oslo.

Eukaristisk kongress i Barcelona

Den 35. internasjonale eukaristiske kongress vil i tiden 27. mai—1. juni bli holdt i Barcelona, altså hele 14 år siden den minneverdige 34. kongressen i Budapest mai 1938, der den nåværende pave møtte som kardinal-legat. Mange norske tok den gang del, og det ville være å håpe at en eller flere også denne gang kunne representere våre katolikker. Den offisielle innbydelse er inngått til Hs. Høyærv. biskopen, som herved lar den gå videre til institusjoner og enkeltpersoner innen Det Apostoliske Vikariat. Anmeldelse kan skje direkte til: *Congreso Internacional Eucaristico, Diputacion, No. 231, Barcelona (Spania)*, som ordner med innlosjering etc. Fristens utløp er 1. mars. Ønsker en å benytte et reisebyrå, henvises til *Metro Trafikkaksjeselskap*, Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergaten), Oslo.

Om utgravningene under Peterskirken

Lederen og overvåkeren av utgravningene under Peterskirken, mgr. Ludwig Kaas, har i et intervju med en representant for det katolske nyhetsbyrå i De forente stater gitt en rekke interessante opplysninger om det vitenskapelige forskningsarbeid under Peterskirken.

Mgr. Kaas sier innledningsvis at det dessverre av tekniske grunner ennå ikke er mulig å gi offentligheten adgang til den nyoppdagede Peters grav. Inngangen til graven er nemlig så smal at en enkeltperson bare med nød og neppe kan komme inn. Hertil kommer at der på dette sted ennå finnes betydelige, utforskede relikvier som lett vil kunne ødelegges om folk fikk gå hen over dem. Fundamentene til hovedalteret i Peterskirken og støttene til de store bronsesøyler som bærer Berninis baldakin over alteret, er også en hindring for at større grupper av besøkende kan få adgang til gravstedet. Et stort antall journalister derimot har allerede fått adgang til å se resultatet av utgravningene på stedet.

Utenforstående kan for øvrig vanskelig gjøre seg en forestilling om de enorme vanskeligheter en har måttet overvinne for å nå fram til Peters grav, uttaler mgr. Kaas. Den omstendighet at apostelfyrstens grav måtte søkes like under hovedalteret — tradisjonen og de vitenskapelige arbeider som forelå før utgravningene tok til, utpekte dette sted som gravstedet — krevet store arbeider med støttefundamenter, om en ikke ville risikere at den enorme overbygning skulle rase sammen. Like etter at utgravningene hadde tatt til gjorde man nemlig den oppdagelse at søylene til den undre kirke som Peterskirkens gulv hviler på, ikke sto på fast grunn. De hviler på oppfylt grunn som skriver seg fra tiden omkring den konstantinske basilikas oppførelse. Dette medførte at forskningsarbeidet måtte utsettes, for det var ubetinget nødvendig at fundamentene ble sikret.

Det var heller ingen lett oppgave å bringe de enorme jordmasser opp fra dypet under Peterskirken. Det kunne lett ført til en svekkelse av fundamentene under Peterskirken. Mer enn en gang syntes arkitektene greve Enrico Galeazzi og professor Giuseppe Nicolsò å stå overfor helt uløselige oppgaver. Men ikke nok med dette. Høsten 1949 styrtet uventet store vannmasser inn i de underjordiske gangene og truet med å stanse alt arbeid, da det alvorlig truet fundamentene. Arbeidet ble likevel fortsatt slik at man kunne nå fram til funnet av Peters grav. De arbeidende vitenskapsmenn trengte først fram under den konstantinske basilikas gulv og gravet seg deretter vei til den hedenske gravplass som fantes der på Petri tid, dvs. i 60-årene etter Kristi fødsel. Direkte under Peterskirkens høyalter fant man så et kultsted som selv om det åpenbart har vært plyndret, utvilsomt har vært gjenstand for ærefrykt gjennom århundrer. Gravstedet er etter likelydende uttalelser fra kompetente arkeologer anlagt i annen halvdel av det første århundre etter Kristus.

Resultatet av forskningsarbeidet.

I Petri grav har man, som tidligere meddelt, funnet et betydelig antall knokkelrester, også i umiddelbar nærhet av graven. Det synes å tyde på at en rekke kristne martyrer er blitt gravlagt i nærheten av den første paves grav. Mgr. Kaas mener det vil være helt ugjørlig å identifisere disse knokkelrester, slik at man aldri med sik-

kerhet vil kunne bestemme den hellige Petrus' jordiske rester.

Side om side med disse beviser fra den første kristne tid, er det også gjort andre funn som virker helt dokumentariske, kulturhistorisk sett. Man har bl. a. funnet fem store, nesten inntakte søyler av orientalsk marmor, som Bramante utvilsomt har lagt der, da han ikke hadde bruk for dem til den nye Peterskirke. Rett under Bekjennelsesalteret har man funnet ca. 1500 antikke og middelalderlige mynter, bl. a. skandinaviske, et bevis på at også pilegrimer fra Norden har kjent til den første paves hvilested, da det jo er gammel skikk å etterlate mynter ved store helgeners graver som en slags erindring. Myntene er omhyggelig undersøkt av den kjente italienske numismatiker marchese Camillo Serafini.

De vitenskapelige autoriteter har gitt uttrykk for den oppfatning at det man hittil har funnet bare er en brøkdel av det man venter å finne. Storparten av den enorme, hedenske gravplass på Vatikanhøydens skråning er ennå utforsket og stiller den internasjonale vitenskapelige verden overfor nye, store hemmeligheter. Mgr. Kaas fremholder at en av de neste etapper blir utforskningen av Neros sirkus, hvor Peter ifølge tradisjonen led martyrdøden. Vesentlige deler av de funn som hittil er brakt for dagen, er ennå ikke utforsket, da de krever fagfolk som ikke bare har inngående kjennskap til oldtiden, men som også er fortrolige med det gamle Roms topografi, kunsthistorie og religionshistoriske begivenheter.

Mgr. Kaas slutter sin redegjørelse med å slå fast at den grav som er funnet med sikkerhet må anses for å være apostelen Peters grav. «Jeg er visselig ikke arkeolog,» uttaler mgr. Kaas, «men jeg våger likevel å tale i den arkeologiske vitenskaps navn og ut fra mitt inngående kjennskap til utgravningene. Min samvittighet tillater meg ikke å tvile på riktigheten av min påstand. Og hva mer er: de som tviler på resultatene av vårt forskningsarbeide, trenger mere mot og flere argumenter til deres bevisføring, enn jeg til de uttalelser jeg her er fremkommet med.»

GRUNNLOVENS § 2

I årets trontale meddeles det at Regjeringen vil forelegge for dette års Storting forslag om opphevelse av forbudet mot jesuitter i Grunnlovens paragraf 2.

Dette var ventet som en følge av at Norge har tiltrådt konvensjonen om menneskerettighetene.

I følge reglene om framsettelse av grunnlovsforslag skal disse innleveres innen utgangen av 3dje sesjon i en Stortingsperiode. Det vil si nest siste år i perioden. Forslagene kan først behandles etter et nytt Stortingsvalg. Neste Stortingsvalg holdes i 1953, og forslaget om opphevelsen av jesuitterforbudet vil så komme opp til behandling i 1954, 1955 eller senest i 1956.

Med Stortingets nåværende sammensetning kan man gå ut fra at forbudet blir opphevet. Det skal imidlertid $\frac{2}{3}$ stemmers flertall til for å få vedtatt en endring i Grunnloven.

Ifølge en statistikk Kongregasjonen for troens utbredelse nylig har offentliggjort, er der i de misjonsområder som hører inn under denne kongregasjons kompetanse beskjefteget i alt 261 895 personer, hvorav 25 494 prester, 9093 legbrødre og 54 892 ordenssøstre. 91 677 kateker underviser 2 714 746 katekumener i den kristne tros lære.

Under denne kongregasjon hører 560 bispedømmer, apostoliske vikariater og apostoliske prefekturer. I misjonsområdene til kongregasjonen finnes der 10 414 kirker og 47 838 kapeller. 2 267 391 innfødte barn undervises i 39 439 elementærskoler, som ledes av misjonærer. Hertil kommer 743 institusjoner hvor 110 403 unge mennesker får høyere utdanning.

Så langt evnene rekker tar misjonene seg også av den innfødte befolknings materielle bekymringer. De katolske misjoner leder 936 hospitaler, 2952 klinikker og disse institusjoner har siden de ble opprettet behandlet i alt 41 685 000 pasienter. Enn videre finnes der 221 anstalter for spedalske med 17 611 pasienter samt 2046 waisenhus hvor det er anbrakt 122 152 foreldreløse barn.

Kongregasjonen for troens utbredelse har sin aller største oppmerksomhet rettet mot utdanningen av innfødte prester. Innenfor kongregasjonens virkeområde er det opprettet 427 presteseminarer, hvor 17 516 innfødte studenter forbereder seg for prestekallet.

I hele verden finnes det i dag ca. 11 000 innfødte katolske prester. Tallet på selvstendige misjonsområder beløper seg til 600, hvorav 80 ledes av innfødte geistlige. For tiden finnes det tre millioner katolikker i Britisk Afrika, tre millioner i Fransk Afrika og fire millioner i Belgisk Afrika. De store katolske universitetene i misjonslandene besøkes av 49 072 studenter.

Tallet på katolikker i de misjonsområder som hører til kongregasjonens virkeområde er fordoblet i løpet av de siste 25 år. I 1927 var tallet 14 660 000 og i slutten av 1949 27 945 000. Utover disse finnes der i misjonslandene ca. 2,5 millioner katekumener.

«Fides» i Rom har for øvrig nettopp sendt ut en statistikk som gir et bilde av utviklingen i løpet av de siste 25 år. Selv om den ikke er fullstendig, gir tallene likevel et bilde av Kirkens verdensomfattende virksomhet. Vi lar tallene tale:

	1923	1948	Tilvekst i %
Japan	90 000	130 000	44 %
China	2 250 000	3 250 000	44 %
Korea	97 000	178 000	83 %
Bak-India	1 340 000	1 748 000	34 %
India, Pakistan ...	2 530 000	4 668 000	84 %
Ceylon	377 000	532 000	41 %
Indonesia	143 000	732 000	412 %
Filippinene	53 000	281 000	430 %
I alt	6 881 000	11 569 000	68 %
Australia	1 110 000	1 300 000	17 %
New Zealand	175 000	200 000	17 %
Stillehavet	243 000	370 000	52 %
I alt	1 528 000	1 890 000	23 %
Brit. områder	725 000	3 555 000	390 %
Franske områder ..	800 000	2 511 000	215 %
Belg. områder ...	425 000	3 281 000	672 %
Spanske områder ..	61 000	218 000	257 %
Sør-Afrika	220 000	741 000	237 %
I alt	2 231 000	10 306 000	362 %
Samlet resultat	10 640 000	23 765 000	123 %

I den interessante og utførlige anmeldelse av vår nye salmebok («Cantemus Domino» 5. utgave, Oslo 1951) skriver C. P. W. i «St. Olav» 10. januar (s. 8—11) om det nye tillegg: «Her vil også de salme melodier som skal anvendes spille en meget stor rolle.» Fordi han selv vil «unngå å komme inn på den musikalske side ved vår salmebok», kan en liten supplerende orientering om salmenes melodier være av praktisk nytte. Å diskutere melodienes verdi kan være vanskelig: ved siden av den objektive kunstverdi (om hvilken der også kan være smakforskjell) spiller jo her følelsesmessige og tradisjonsbundne grunner en rolle.

Det nyeste tillegg er 77 salmer. En finner vakre oversettelser av «O esca viatorum» (292) og «Ave verum» (296) hvor en bare kunne ønske å få den latinske originaltekst ved siden av oversettelsen. Det samme gjelder for øvrig for noen salmer i bokens eldre del: «Vexilla Regis» (211), «Victimæ paschali» (212) og «Iste confessor» (222).

Det virker litt forbausende når en leser i forordet til denne nye utgave om dens midlertidige karakter og deretter finner ikke mindre enn 18 nye tekster som det ikke ennå er publisert noen melodi til. Andre melodier (fra Westminster Hymnal og salmer med merknad «egen melodi») er vel ikke alltid så lett tilgjengelig for organistene omkring i menighetene, med mindre en kunne fått utgitt disse melodier, f. eks. på en lignende måte som pater Lutz' melodier er blitt mangfoldiggjort.

Fra Landstads reviderte salmebok er det overtatt 29 salmer. Melodiene finner en i Landstads skolesalmebok og akkompagnementet i statskirkens koralbok (eller Per Steenbergs koralbok). Blant disse 29 salmer er der 8 som kan synges på norske folketonene. Om den endelige katolske salmebok ikke kunne få noen flere? Når koralboken gir flere parallellmelodier til disse tekster, er folketonen å foretrekke til bruk i katolsk gudstjeneste! Folketonene bygger på gamle melodier, ofte i de gregorianske kirketonearter. To andre salmer kommer direkte fra gregorianske melodier: 283 «Herre Gud Fader» fra «Kyrie fons bonitatis» (Missa II in festis solemnibus) og 282 «Nu beder vi den Hellig Ånd» fra «Veni Sancte Spiritus». Dessuten bør vi i katolsk gudstjeneste bruke koralbokens melodi 127 (= «Veni Creator») til våre tekster 132, 190 og 281 istedenfor de nokså banale som er blitt anvendt hittil.

Salme 319 «Himmelskapar høyr» av Kolbein Tumason (13. årh.) finnes i statskirkens nynorske salmebok (nr. 566) på en norsk folketone (koralbok nr. 82) som kanskje kan brukes ved siden av den siterte melodi av pater Lutz. Salme 322 «Ein båt i stormen duva» bør synges på den folketone som står i skolesalmeboken nr. 202. Organistene vil søke forgjeves etter den i koralbokens alfabetiske register, men den finnes der allikevel som b-melodi til nr. 230 «Uverdig er jeg, Herre». Likeledes må melodien til 321 «Jesus, styr du mine tanker» (Landstad 673) søkes under teksten «Overmåde full av nåde» i koralboken under nr. 201, hvor a-melodien er en norsk folketone.

Som nr. 275 har en tatt inn Landstads nr. 705 «O Guds lam uskyldig» (koralbok 183). Den fantes allerede i vår salmebok som nr. 36, hvor både den gamle koralmessige melodi og den natudlige rytme er bedre tilrettelagt.

I katolske gudstjenester burde salmen «Et barn er født i Betlehem» (205) synges på den gamle melodi fra middelalderen (koralbok 43 a); Lindemans kjente melodi

Gårdagens kirkehistorie i Norge

Einar Molland: «Fra Hans Nielsen Hauge til Eivind Berggrav». Gyldendal Norsk Forlag, 1951.

Vi har hittil savnet en historisk oversikt over de siste 150 års kirkelige utvikling i Norge. Dermed har vi vært avskåret fra å se vår egen tids begivenheter i det rette historiske perspektiv. Men uten et slikt perspektiv risikerer man feilvurderinger og falske dommer. Dette savn er nå blitt avhjulpet ved en ypperlig liten bok av professor Einar Molland om tiden «Fra Hans Nielsen Hauge til Eivind Berggrav». Boken, som er på vel 100 sider, består av fire forelesninger holdt ved Københavns Universitet våren 1951. Det sier seg selv at dette bare er en kort skisse. Men den er så klar og velskrevet at den fullt ut fyller sin oppgave som en innføring i de kirkelige brytninger og strømninger i Norge i det 19. århundre. Hele tiden merker vi den kyndige historiker med intimt kjennskap til stoffet.

Professor Molland begynner sin fremstilling med en skildring av Hans Nielsen Hauges betydning og virksomhet. Fra ham utgår de impulser som setter sitt preg på hele den etterfølgende utvikling. Etter Hauge-vekkelsen behandler så forfatteren den Johnsonske vekkelse. Hauge og Johnson er de to store profet-skikkelser i nyere norsk kirkehistorie. Mens haugianismen nesten utelukkende nådde bøndene, nådde bevegelsen som utgikk fra Gisle Johnson ut til store deler av hele det norske folk. Etter den kirkelige «høykonjunktur» kom så reaksjonen i 1870—80 årene. Vinje har engang uttalt at etter en tid som tror for meget, kommer en tid som tror for lite. Dette ble tilfelle da de radikale, positivistiske strømninger satte inn hos oss i 80-årene. I det åndelige klimaskifte som da foregår i Norge mister den lutherske kirke sin åndelige førerstilling i folket. Der oppstår en kluft mellom kirken og kulturlivet. De mest framtrepende skikkelser i vårt åndsliv, Bjørnson, Kielland, Garborg, brødrene Sars, og mange andre, stiller seg i opposisjon til kirke og kristendom. På samme tid begynner den liberale teologi å gjøre seg gjeldende. Den kan karakteriseres som en slags «hjelpesaksjon» fra kirkelig hold for å redde kirken. De liberale teologer forsøker å komme den nye tidsånd imøte for derved å ta brodden av kritikken mot kirken. Men i dette forsøk fjernet de seg ofte sterkt fra kirkens offisielle bekjennelse. Dette fikk de bekjennelsestro kretser innen kirken til å ta til gjennmøle. I denne kamp om den liberale teologi får kirken støtte av legmannsbevegelsen. Men derved forandrer kirken selv karakter. Det vakte legfolk får stadig større innflytelse. De store indremisjonsbevegelser blir de toneangivende faktorer i det kirkelige liv. Det er vesentlig disse kretser som 1908 går til opprettelsen av Menighetsfakultetet. Motsetningene innen kirken var blitt så store at en felles presteutdannelse ikke lenger var mulig. Og så følger det slag i slag: To kristelige studentforeninger, to praktisk-teologiske seminar, to teologiske tidsskrifter. Brytningene i kirkelivet i det 19. århundre fører til splittelsen i det 20. århundre.

I 1930-årene skjer der så en avspenning. Under påvirkning av mer konservative og kirkelige strømninger gjør de liberale anskuelse seg stadig mindre gjeldende. Så kommer okkupasjon og kirkens kamp mot nazismen. Biskop Berggrav tar initiativet til en samlet kirkelig front til forsvar for den kristelige arv i folket. Splittelsen avløses av samling om kirken.

passer bedre til juletreffester. Vårsalmen «No livnar det i lundar» (253) bør derimot helst synges på Lindemans kjente melodi (koralbok 157 b; må ikke synges høyere enn f dur!). Dessverre har også vår salmeboks nyeste utgave bibeholdt henvisningen til vår melodi 142 («O jomfru skyldfri rene»). Dessuten kan også Mgr. Kjellstrups maisalme «Maria møy du sæle» (217) utmerket godt synges på Lindemans vakre vårmelodi.

Noen få videre ønsker må jeg få lov å nevne. I flere katolske bispedømmer synges Weisels adventssalme «Gjør døren høy, gjør porten vid». Teksten minner om Davids salme 24, v. 7: «Attollite portas... et introibit rex gloria» fra adventsliturgien, og finnes i Landstad 76, koralbok 56. Til avveksling med de ikke alltid like verdifulle eldre (dansk-tyske) julesalmer skulle en ønske seg tilføyd den herlige norske folketone «No koma Guds englar» (Landstad 129, koralbok 169); i Norsk Rikskringkastings juleprogrammer forekom den som den mest brukte salme: den åpnet Trondheim-domkorets utvekslingskonserter med England, og i julegudstjenesten og i to-konserter. Blant Mariasalme vil sikkert mange som har hørt St. Sunnivaskolens pikekor i maiandaktene i St. Olavskirken, savne de to vakre salmer: «Maria hun er en jomfru ren» (Landstad 278, koralbok 154 a) og «Sign meg, å Maria» (fra tysk).

Når en ny katolsk koralbok blir utarbeidet, må en hel del melodier settes lavere! I flere menigheter har en allerede transponert flere eller alle salmer. I statskirkens koralbok har en gjort den samme erfaring: i den 2. utgave ble 11 salmer, og i den 3. ytterligere 80 salmer satt i en lavere toneart!

Til slutt vil jeg understreke to andre av de ønsker C. P. W. kommer med: at vi i den endelige salmebok må få fullstendige opplysninger om dikterne og komponistene; og at en må søke å samle de forskjellige vakre og verdifulle variant-melodier som er oppstått og er i bruk i flere menigheter ved siden av de alminnelig kjente toner. (F. eks. bør den endelige koralbok bringe melodiene av Inga Lærum Liebich til 243 og 246, av Ella Østenstad til bl. a. 210 og 246, av Wolfgang Olafsen til 262.)

Måtte nå alle menigheter med liv og lyst begynne å øve de nye salmer. Det ville være en stor lettelse hvis det nye tillegg kunne fås som særtrykk; mange har ennå en god salmebok, ofte i ett bind med bønneboken. Likeledes ville det være praktisk å ha en fortegnelse over de forandringer som er foretatt i tekstene i salmebokens eldre deler; især når begynnelsesordene i en salme er forandret (som i nr. 147, 196, 240) eller andre større forandringer er foretatt, nr. 245, v. 3 og 4 dratt sammen til ett vers) eller noen vers er sløyfet (nr. 157, v. 3 og 4; 193, v. 2), kan det bli forvirring hvis ikke sangerne og organisten er oppmerksomme på disse forandringer!¹⁾

Like aktuelle som i 1915 er de ord som sokneprest (senere biskop) Offerdahl skrev til salmebokens 2. utgave: «Om de troende ville ta en smule mere del i sangen i kirken enn tilfelle er nå, om de ville oppbygge seg selv og kanskje også andre ved hyppig sang også i hjemmene, da ville denne salmeskatt bringe rike renter: forøkelse av Herrens ære og de troendes egen fremvekst i dyd.»

G. V.

¹⁾ Det kan opplyses at særtrykk både av tillegg og rettelser er under utgivelse. Forsinkelsen skyldes trykkerivanskeligheter, men leveringen er umiddelbart forestående.

Dermed har forfatteren ført sin framstilling helt fram til våre dager. I det ytre ser det ut som om mange av motsetningene fra det 19. århundre er overvunnet. Men atskillig tyder på at motsetningene mer er dekket over enn fjernet. Og nye stridsspørsmål vil gjøre seg gjeldende. En ny kirkeordning er på trappene. Den har allerede vært gjenstand for kritikk. For en riktig vurdering av den videre utvikling er Mollands bok en nyttig og verdifull veileder.

Selvsagt vil man også kunne komme med visse innvendinger mot professor Mollands framstilling. Men de innvendinger som undertegnede kunne ha lyst til å framheve er nærmest det som franskmennene kaller «le défaut de ses qualités», — feilene som kommer av bokens fortrinn. Mollands bok er intet stridsskrift, intet innlegg i dagens kirkelige debatt. Det er den objektive historiker som taler. Det er et fortrinn. Men det gjør samtidig sitt til at boken i noen grad mangler relieff. Begivenhetene er ikke sett ut fra noe samlende helhetssyn. Leseren sitter tilbake med et spørsmål om hva som er det sentrale og betydningsfulle i den utvikling som er skildret. Forfatteren begynner sin framstilling med å peke på de to store tidsrom i Norges historie som eier en særlig glans: høymiddelalderen og det 19. århundre. Men det er vanskelig av Mollands framstilling å få noe begrep om det 19. århundre også i kirkelig henseende eier en særlig glans.

Det er et spørsmål om ikke denne upersonlige objektivitet er blitt årsak til at den — etter undertegneds mening — mest dramatiske tidsepoken ikke kommer til sin rett. Jeg sikter til Søren Kierkegaards innsats. Kierkegaard streifes flere ganger. Men han vies ingen spesiell behandling. Formelt kan dette synes helt i orden. Kierkegaard tilhører dansk kirkehistorie, og hører således ikke med i en kort oversikt over norske forhold. Men faktisk har Kierkegaard ikke hatt mindre innflytelse i Norge enn i Danmark. Heller omvendt. Meget taler således for at 1870—80-årenes åndelige klimaskifte hos oss i meget stor grad skyldes impulser fra Kierkegaard. En viktig begivenhet i disse år er Georg Branders' første besøk i Norge i 1876. Det sier ikke lite at de nye radikale idéers fremste talsmann i Norden presenterer seg for det norske publikum med en serie foredrag om Nordens største kristne tenker i det 19. århundre. Molland gir ikke noe inntrykk av hvilket farlig incitament Kierkegaard har vært i norsk åndsliv. For hele Nordens kirkehistorie betyr Kierkegaard i virkeligheten det første alvorlige vektersignal om en ny tid. Hittil har hans negative kritikk av statskirkesystemet vakt mest oppmerksomhet. Det positive hos ham har ikke hatt den samme slagkraft. Det kan heller ikke få det før det berettigede i hans kritikk er godtatt. Først da vil Kierkegaards rike tankeverden bli en byggende kraft. Men da vil det også definitivt være slutt på en 400-årig mesallianse mellom kirke og stat. Så langt er utviklingen ikke kommet. Ennå mindre var det tilfelle i den tidsepoke Molland skildrer. Men det framgår ikke av forfatterens framstilling at begynnelsen til denne utvikling er en av de viktigste begivenheter i det 19. århundres norske kirkehistorie. I Norden kan ingen som har gjort seg fortrolig med Søren Kierkegaards tanker lenger være helhjertet lutheraner og helhjertet tilhenger av statskirkesystemet.

Finn Dominique Thorn. O. P.

Husk at kontingenten er forhøyet til kroner 15.- pr. år

fra 1. januar 1952

UTLANDET:

VATIKANET

Paven taler i kringkastingen til alle fanger i verden.

Nylig talte Han Hellighet over Radio Vaticana til alle fanger i verden og rettet oppmuntrende ord til dem som med rette eller urette sitter bak fengslens murer. Paven hadde et særlig budskap til alle dem som sitter fengslet for sin tros skyld og til alle unge fanger som mer er ofre enn skyldige. Paven avsluttet talen med å meddele alle fanger Den apostoliske velsignelse.

«Osservatore Romano» svarer protestantiske kritikere.

I et av sine siste nummer svarer Vatikanets offisiøse organ *Osservatore Romano* på den kritikk som særlig fra fransk, protestantisk hold har vært rettet mot Pavens tale til de italienske jordmødre. Til spørsmålet *mor—barn* som hans Hellighet kom inn på i et avsnitt i talen, hadde kritikerne erklært at Pavens retningslinjer i dette spørsmål var altfor strenge og uten all menneskelig forståelse. *Osservatore Romano* bemerker til dette at Den hellige far bare minnet verden om nødvendigheten av å overholde de uforanderlige guddommelige lover. Det er for øvrig merkelig, skriver *Osservatore Romano*, at kritikken mot Pavens syn nesten i sin helhet er kommet fra protestantiske teologer, mens de protestantiske legene stort sett heller til Pavens syn. Bladet nevner deretter en rekke eksempler på dette.

I denne forbindelse kan også nevnes at der blant studentene ved Londons universitet har vært foretatt en avstemning i spørsmålet. 251 studenter stemte for Pavens syn, 53 imot.

Ny rektor ved Gregoriana.

Pater *Pedro Abellan S. J.* har etterfulgt pater *Paolo Dezza S. J.* som *Rector Magnificus* ved Det pavelige, gregorianske universitet. Pater *Dezza* som har vært universitetets rektor i 10 år, vil fortsette å undervise. Den nye rektor er spanier og 46 år gammel.

Direktøren for Vatikanets observatorium avgått ved døden.

Pater *John Stein S. J.* som siden 1930 har vært direktør for Vatikanets observatorium avgikk ved døden den 27. desember, 81 år gammel. Han var hollender av fødsel. Han overvåket overflyttingen av observatoriet fra Vatikanet til Castel Gandolfo for om lag 15 år siden.

47 diplomatiske representanter ved Den hellige stol.

Ifølge den siste fortegnelse over de ved Den hellige stol akkrediterte diplomatiske representanter, har 47 stater nå diplomatisk forbindelse med Den hellige stol. Ved begynnelsen av Pave Pius XII pontifikat var tallet 38.

Englands prestisje avtagende ved Vatikanet.

Roma-korrespondenten til den hollandske katolske avis *De Gelderlander* melder at Storbritannias anseelse er sunket ved

DE OLYMPISKE LEKER

I forbindelse med *De olympiske vinterleker* vil det bli holdt en rekke særskilte katolske gudstjenester i Oslo og på de steder som vil komme på tale. Ved åpningen og avslutningen — henholdsvis 14. og 24. februar — vil høytidelige innlednings- og takksigelsesgudstjenester finne sted i St. Olavskirken, Oslo der Hs. Høyærv. biskopen vil forrette og tale.

Kirkens kontaktsmann med Olympiakomiteén er pastor Ivar Hansteen Knudsen.

Vatikanet, fordi hverken Churchill eller Eden under besøk i Rom i de senere år har gjort Hans Hellighet sin oppvartning. Framfor alt har det gjort et dårlig inntrykk at utenriksminister *Anthony Eden* under *Nato*-konferansen i Rom nylig ikke meldte sitt besøk hos Den hellige far. Tatt i betraktning at Storbritannia er diplomatisk representert ved Den hellige stol, oppfattes denne «forsømmelse» som en særlig uhøflighet.

Kardinalkollegiets nåværende sammensetning.

Ved årsskiftet 1951—1952 består kardinalkollegiet av 49 medlemmer. 2 ble kreert av Pave Benedikt XV (*Ascalesi* og *Faulhaber*), 22 av Pave Pius XI og 25 av Pave Pius XII. 6 av kollegiets medlemmer er over 80 år, 22 over 70, 15 over 60 og 6 kardinaler har ennå ikke fylt 60 år. Den eldste av kardinalene er Verde som er 86 år gammel og den yngste er erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin* som er 52 år gammel.

Den romerske kurie teller 13 kardinaler. 36 kardinaler virker utenfor kurien. Disse fordeler seg på forskjellige verdensdeler og land slik: Asia 3, Afrika 1, Australia 1, Amerika 11, Europa 20. I Europa har Italia 6 kardinaler, Frankrike 4, Spania 2, Tyskland 2, Østerrike, Ungarn, England, Portugal, Holland og Belgia hver 1 kardinal.

I løpet av fjoråret avgikk følgende kardinaler ved døden: Sekretæren for Det hellige officium, kardinalvikaren for Rom, *Marchetti-Selvaggiani*, Erkebiskopen av Philadelphia, *Dougherty*, og Erkebiskopen av Krakau, *Sapieha*.

AFRIKA

Neger utnevnt til biskop.

Ved et dekret, utstedt av Propagandakongregasjonen den 13. desember, er en del av det apostoliske vikariat Bukoba i Taganyika utskilt og gjort til apostolisk vikariat. Området har hittil vært administrert av De hvite fedre. Det utskilte område som nå heter Vikariatet Nedre Kagera, er overantvordet verdensklerusen, og den innfødte prest *Laureanus Rugambwa* er utnevnt til titulær-biskop av Febiana og til apostolisk vikar for dette nye vikariat. Den utnevnte biskop er født i 1912 og har fått sin teologiske utdanning ved regionalseminaret i Katigondo i Uganda som ledes av De hvite fedre. I 1943 ble han presteviet og i 1948 kom han til Rom for å studere kanonisk rett.

AUSTRALIA

Skoleelever som avisselgere årsaken til den katolske presses sterke fremgang i Melbourne.

I løpet av de siste ti år har den katolske presse i Melbourne kunnet glede seg over en overraskende sterk vekst. Årsaken til dette er det avisselgerforbund som er dannet av katolske skoleelever i alle aldre.

Gymnasiastene trenger inn med sine aviser selv i havne-kneipene og dansebulene og har god avsetning på sine trykksaker. Yngre elever har spesialisert seg på salg på spørvogner og forstadsbaner. Atter et eksempel på at resultatene kommer, når viljen settes inn.

BELGIA

Belgias lærdeste mann — katolsk prest.

Pater *Josef de Wit* er betraktet som Belgias lærdeste mann. Faktisk er han på grunn av sine fenomenale kunnskaper en helt usedvanlig personlighet. Foruten at han har tatt doktorgradene i filosofi, juss og språkvitenskap, har han avlagt universitetseksamener i følgende fag: filologi, psykologi, etnologi, geologi, antropologi, fysiologi, toksikologi, historie, petrografi, sosiografi, bakteriologi, hygiene og rettsmedisin. På grunn av sine fremrakende kunnskaper i politisk-sosiale, kriminologisk-kemiske og teologiske studier, har han mottatt høye akademiske utmerkelser. Hertil kommer at han behersker 12 språk: tysk, engelsk, italiensk, spansk, russisk, hebraisk, arabisk, persisk, sanskrit, egyptisk, akkadisk og assyrisk. Hans hovedinteresse gjelder den antikke kunst. Pater de Wit har i mange år vært sokneprest i en forstad til Liège.

Den store søkning til jesuitterordenen nødvendiggjør oppførelsen av nytt, stort seminar.

På grunn av den meget store søkning til jesuittordenen i De forente stater, har ordenens provinsial funnet det påkrevet å oppføre et nytt, stort seminar. Det vil bli reist ved Peckshill i staten New York.

Den katolske dagsavis i Seoul er igjen begynt å utkomme.

Den koreanske dagsavis *Kyung Hyang*, som utgis av koreanske katolikker, men som ikke er et offisielt katolsk organ, er igjen begynt å komme ut. Krigshandlinger ødela avisens trykkeri og redaksjonslokaler, men gjenreisningen er allerede kommet så langt at avisen igjen kan sendes ut.

CHINA

Fransk misjonsbiskop arrestert.

Nylig omringet 200 kommunistiske politisoldater det biskopelige ordinariat i Sydsjau (Nord-Kiangsu) og arresterte den franske misjonsbiskop pater *Philip Côté S.J.* sammen med tre innfødte prester under morgengudstjenesten. De arresterte ble ført til ukjent bestemmelsessted. Årsaken til arrestasjonene er ukjent.

Den hellige Franciscus Xaverus' gravkapell forfaller.

Det opprinnelige gravkapell til den hellige *Franciscus Xaverus* ligger uten tilsyn og forfaller på øya Sancian som ligger i det kommunistiske China. De to Maryknoll-misjonærer som hittil hadde hatt tilsyn med kapellet, ble utvist for syv måneder siden.

Løsepenger eller — tortur!

De kinesiske kommunister forsøker å avpresse det amerikanske misjonsselskap i Maryknoll løsepenger for arresterte misjonærer, heter det i en melding fra Tokio. Biskopen av Kongmoan, mgr. *Paschang* har således flere ganger telefonisk vendt seg til selskapets stasjon i Hongkong og anmodet om at løsepenger må bli utbetalt, da han i motsatt fall ville bli torturert. Da løsepengene ikke ble betalt innen utgangen av den fastsatte frist, ble biskopen ifølge meldinger som er nådd Tokio underkastet brutal tortur.

DE FORENTE STATER

Ingen politisk katolisisme i U.S.A.

Det er ren bakvaskelse når det påstås at det finnes en politisk katolisisme i De forente stater, framholder den apostoliske nuntius i Tyskland, erkebiskop dr. *Muench* i januarnummeret av tidsskriftet *Catholic Action News*. De katolske biskoper har, understreker erkebiskopen, i motsetning til de protestantiske kirkeledere alltid avholdt seg fra partipolitisk standpunkttagen.

Hyldest til katolsk sykehus.

Ledende protestantiske og jødiske personligheter i De forente stater har offentlig hyllet et katolsk sykehus fordi det har gitt sine sorte sykesøstre samme rettigheter som de hvite. Den holdning sykehusledelsen ved dette sykehus har inntatt, betegnes som et strålende eksempel på rasetoleranse.

ENGLAND

Katolikkene har lagt en 30 års plan for utbyggingen av skolevesenet.

I sitt siste hyrdebrev trakk erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin*, opp linjene til en 30-årsplan for utbyggingen av det katolske skolevesenet i England. For å få realisert denne plan trenges det 50 millioner pund eller 1 milliard norske kroner. «Dette er den pris vi katolikker må betale for å kunne sikre vår kristne arv,» heter det i kardinalens hyrdebrev. «Jeg takker Gud for at foreldrene i England kan velge den skole for deres barn som deres samvittighet tilsier dem å velge.»

En utvannet ed.

I katolske kretser i London er man meget nedstemt over et forslag som er framsatt av Den engelske legeforening, gående ut på at Hippokrates' tradisjonelle ed skal erstattes med en uforpliktende erklæring. Hippokrates' høytidelige løfte som legene hitil har forpliktet seg til å overholde, går ut på aldri å være en kvinne behjelpelig med å fjerne fosteret. Man oppfatter det som en trusel mot de katolske leger at den nye ed skal forplikte til ikke å la religiøse, nasjonale, partipolitiske eller sosiale betraktninger influere på forholdet mellom lege og pasient.

Hippokrates som er kjent som grunnleggeren av legevitenskapen, levde 400 år f. Kr. i Hellas. Hans løfte har hatt gyldighet i nesten 2500 år.

ITALIA

Berømt skuespillerinne sier farvel til teatret for å gå i tjeneste i den kristne nestekjærlighet.

Den berømte italienske skuespillerinne *Carla Carlo* har besluttet å forlate teatret for å stille seg i den kristne nestekjærlighets tjeneste. En vakker eiendom med en stor villa i nærheten av Palermo har hun stillet til disposisjon for foreldrelose og hjemløse barn.

JUGOSLAVIA

Kirkens stilling i øyeblikket.

Meldinger fra Jugoslavia gir et godt bilde av Kirkens stilling for øyeblikket. De viser tydelig at det i Tito's rike trass i alle forsikringer om det motsatte ikke finnes virkelig religionsfrihet.

Det er således forbudt for offiserer og soldater i arméen å besøke katolske kirker. Offiserene får ikke la seg vie kirkelig, heller ikke døpe sine barn. Statstjenestemennene er under stadig oppsikt av Tito's politi som bl. a. har å påse at de ikke etterkommer sin religiøse plikter. Gjør de det, utsettes de for sterkt press og blir forfordelt på alle tenkelige måter.

De katolske gudstjenestene forstyrres planmessig av kommunistene. Politispioner følger prekenene og gjør sitt beste for å få dem stemplet som «statsfiendtlige». Under gudstjenestene arrangeres det ofte optog og idrettskamper utenfor kirkene, der også ateistene er på ferde med sine utrop og blasfemiske sanger.

Bare i få skoler er religionsundervisning tillatt. Derimot må alle elever overvære kristendomsfiendtlig undervisning. Den katolske presse er helt undertrykket og eksisterer ikke mer. Begrunnelsen for dette er — papirmangel!

POLEN

563 ateistiske skoler i virksomhet.

Den kommunistiske presse i Polen forteller at det nå finnes 463 ateistiske skoler i landet. Pressen klager samtidig over at almenheten viser liten interesse for disse skoler og gjør dem til gjenstand for sterk kritikk.

Landet innviet til Jesu guddommelige Hjerte.

For å styrke de polske katolikker i kampen mot den gudløse kommunisme har det polske episkopat høytidelig innviet nasjonen til Jesu hellige Hjerte. Ved åndelige øvelser og betraktninger ble katolikkene forberedt på høytideligheten. I et felles hyrdebrev framhevet biskopene betydningen av denne høytidelige handling. Samtidig framholdt de at katolikkene står foran store vanskeligheter, da staten har erklært Kirken krig. Det er utstedt dekreter og forordninger som avgjort strider mot de guddommelige lover, heter det i hyrdebrevet.

Blir det siste gjenværende katolske universitet bak jernteppet lukket?

Det katolske universitet i Lublin som er det eneste gjenværende katolske universitet bak jernteppet, har lenge vært kommunistene en torn i øyet. I det lengste håpet de at det ikke ville klare å finansiere sin virksomhet, men her har de regnet feil. Katolikkene har ytet så store frivillige bidrag at det ikke er tale om noen forestående økonomisk ruin. I raseri over dette har nå kommunistene fjernet rektoren, pater dr. *Slomkowski*, fra stillingen som universitetets leder. Den utnevnte etterfølger pater dr. *Nowicki* nekter de samme røde herrer å akseptere som universitetets rektor. En kan etter alt det som er skjedd bak jernteppet ikke være i tvil om hva dette betyr.

SOVJETUNIONEN

Britisk diplomat om den kirkelige situasjon.

Sir *David Kelly*, som inntil for nylig var britisk ambassadør i Moskva, har på årsmøtet til den britiske, katolske sammenslutning «Sword of the Spirit», holdt et interessant foredrag om Kirkens stilling i Sovjetunionen.

Sir David som selv er aktiv katolikk, uttalte at Den katolske kirke i Sovjetunionen ikke lenger trer fram for offentligheten. Den siste kirke man rådde over, den franske St. Ludvigs-kirken i Moskva, er nå kommet under kommunistisk kontroll. Kirken betjenes av en av de kommunistiske myndigheter innsatt litauisk ordensgeistlig som antas å ha sluttet seg til kommunistene. De få utenlandske kato-

OBS!

ST. OLAVS EKSPEDISJON

OBS!

vil en tid framover holde kontortid kl. 10-13 og 16-17

likker som finnes i Moskva, boikotter av den grunn denne kirke.

Den amerikanske assumpsjonspater *Brassard*, som man håpet skulle få virke ved St. Ludvigskirken, har ikke fått tillatelse til det og er henvist til å lese messen rundt om i hjemmene.

Sir David hadde hørt at der ennå skulle virke to katolske prester i Sovjetunionen, en i Tiflis i Kaukasus og en i Leningrad, men alle etterforskninger på disse steder ble uten resultater. Sir David foretok selv disse undersøkelser, hele tiden ledsaget av politiagenter.

Den katolske kirke betraktes i Sovjetunionen som selve dødsfienden, framholdt Sir David videre. Tillater man gudstjenester, skjer det utelukkende av taktiske grunner. Den ortodokse kirke rår for tiden over 40 av Moskvas 400 kirker og i de større provinsbyer er i det minste en kirke åpen for gudstjenester. De lutherske og anglikanske kirker er alle sammen stengt. Det er bare baptistene og 7. dags-adventistene som får lov til å virke noenlunde fritt.

I det store og hele er kommuniststyret en fiende av all religion, uttalte Sir David til slutt.

TSJEKKOSLOVAKIA

Ikke så lett å finne en ny erkebiskop.

Departementet for kirkelige anliggender i Praha som ledes av *Zdenek Fierlinger*, har stadig vanskeligheter å kjempe med. For det første har det vist seg ikke å være så lett å få geistligheten til å interessere seg for departementets virksomhet og for det annet ser det ut til å være meget vanskelig å få noen til å bli erkebiskop *Berans* etterfølger som erkebiskop i Praha. Nylig oppsøkte *Fierlinger* den gamle og sterkt svekkede biskopen av Budejovice, mgr. *Hlouch*, for å få ham til å påta seg vervet. Biskopen ble lovet gratis behandling av tilkalte utenlandske eksperter om han bare ville tiltre stillingen. Men så svak og så gammel var ikke denne biskop at han ikke blakk tilbakkeviste tilbudet.

For øvrig meldes at den kjente tsjekkiske dominikanerpater *Method Haban* som gjentatte ganger har vært arrestert, igjen er fengslet, beskyldt for å ha gitt prestekandidater i bispedømmet *Leitmeritz* undervisning.

Stalin — «vår store kristne fører»!

Stalin som for et par år siden ble hyllet som «vår strålende fører» er nå også blitt «vår store kristne fører». De kommunistiske land i Øst-Europa danner «en ny kristen verden under ledelse av den store marskalk Stalin.» uttalte den ekskommuniserte prest *Plojhar* som fremdeles fungerer som tsjekkisk sunnhetsminister, på en kongress i Praha nylig, hvor man forsøkte å vinne nye geistlige for kommuniststyret.

TYRKIA

Diplomatisk forbindelse mellom Tyrkia og Den hellige stol.

På vel underrettet hold i Ankara regner en med at diplomatisk forbindelse i nær fremtid vil bli opprettet mellom Tyrkia og Den hellige stol. Den tyrkiske regjering har under overveielse å utnevne en katolikk til sendemann ved Den hellige stol.

TYSKLAND

Ny biskop til Øst-sonen.

Generalvikaren i erkebispedømmet Paderborn, mgr. *Friedrich Rintelen*, er blitt utnevnt til den annen hjelpebiskop i bispedømmet Paderborn. Den nye biskop kommer til å residere i Magdeburg som ligger i Øst-sonen og der etterfølge mgr. *Weskamm*, den nye biskopen av Berlin.

Kardinal Faulhaber mottar høy dekorasjon.

Den tyske forbundsrepublikks president, dr. *Theodor Heuss*, har tildelt erkebiskopen av München, kardinal *Faulhaber*. Forbundsrepublikkens høyeste utmerkelse: Storkorset av fortjensteordenen. Den samme utmerkelse ble for kort tid siden også tildelt den kjente katolske teolog, dr. *Karl Adam*. Dr. *Karl Adam* foreleste i mange år ved Universitetet i Tübingen, men er nå pensjonert.

Jernteppet gjøres tettere.

Kommuniststyret i Øst-Tyskland har nå utstedt et dekret som forbyr katolske prester fra Vest-Tyskland å passere grensen til Øst-Tyskland. Dekretet tråtte i kraft den 1. desember i fjor og omfatter også de katolske teologiske studenter i Vest-Tyskland som har sine hjem i Øst-Tyskland. Da katolske seminarer ikke lenger finnes i Øst-Tyskland og det er forbudt å opprette noen, vil man nok snart få merke nedgang i tallet på katolske prester i Øst-Tyskland, hvilket selvsagt også er meningen med dette dekret.

Evangelisk pastor vies til katolsk prest.

Den 22. desember ble den tidligere evangeliske pastor *Rudolf Goethe*, en slektning av den store Goethe, viet til katolsk prest i seminar kirken i Mainz. Hr. Goethe var tidligere som nevnt evangelisk pastor, men ble sammen med sin hustru opptatt i Kirken for noen år siden.

Ved særlig tillatelse av Pave Pius XII kunne Goethe vies til prest til tross for at han er gift. Tilskyndet av de katolske biskopene i Tyskland, har Paven besluttet personlig å treffe avgjørelsen i saker som denne. En forutsetning er det at det dreier seg om ekteskap som var inngått før opptagelsen i Kirken fant sted.

Dette tilfelle er en nøyaktig parallell til behandlingen av prestene i de unierte kirker i Den nære orient. En tar neppe feil om en i denne pavelige celibat-dispens ser et skritt i retning av å gjøre det lettere for geistlige i skismatiske kirkesamfunn å finne veien tilbake til Moderkirken.

Kjent amerikansk journalist presteviet.

Lørdag den 8. desember ble den kjente amerikanske journalist, dr. *Max Jordan*, presteviet i klosterkirken i Beuron av den apostoliske nuntius for Tyskland, erkebiskop dr. *Aloisius Muench*.

Pave Pius XII sendte primizianten sine hjerteligste lykkesønskninger, likeledes kardinal *Frings*, erkebiskop *Lorenz Jäger* og den apostoliske nuntius i Bern, mgr. *Bernardini*.

Stor nød blant gamle i Øst-sonen.

En av lederne for Kirkens hjelpearbeide i Tyskland, foretok i november måned en lengere reise gjennom øst-sonen, og forteller at der hersker en helt utrolig stor nød særlig blant de gamle som av maktøverne betraktes som *politisk fullstendig uinteressante mennesker* og av den grunn ikke får hjelp i noen som helst form.

Kirkens hjelpetjeneste i Vest-Tyskland har forsøkt å komme disse gamle til hjelp ved å sende dem julepakker.

OBS! ST. OLAVS EKSPEDISJON OBS! vil en tid framover holde kontortid kl. 10-13 og 16-17		BERGEN	
KRISTIANSAND R. C. BERTHELSENS EFTF. Farvehandel Glass, tapeter, vaskeartikler Henr. Wergelandsgt. 32 Kristiansand S. Tlf. 2270		Den ny utgaven av salmeboken «CANTEMUS» DOMINO» fås hos St. Olavs Forlag, Akersv. 5, Oslo Innb. kr. 8.-	
BERGEN STRØMPER		A/S BJØRN Tøsse MØLLE	
BERGEN Johan H. BENZON KOLONIAL — VASKEARTIKLER En gros Telefon 10106		FREDRIKSTAD	
Kinsarvik Frukthandel O. Kyrresgate 47		HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031	
KAUFMANN Dameskredder Atelier for Kåper - Drakter - Kjoler Tlf. 11158 Bestillinger til våren 1952 må innleveres januar		G. HALVORSEN Fredrikstad Pølsemakeri & Kjøttforretning Tlf.: Forretningen 1781, 2455 Kontoret 1781	
 Kjøkken-utstyr		FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler	
THS. HANSENS EFTF. Alf Svendsen Bakgaten 1 - Fredrikstad		«STABBURET» FREDRIKSTAD	

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

AVISO

Navnetavler med
utskiftbare bokstaver

Oslo - Grensen 15

FRITZ W. LILJA

Stålrørstoler

Tollbugt. 25 - Oslo
Telefon 41 46 49

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Konditori

Akersgt. 67 - Oslo

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

OSLO

Melitta

KAFFETRAKTER

gir bedre og drøyere kaffe
Riktig formaling sparer kaffe
Føres i ledende kaffe- og
kjøkkenutstyrforretninger

HANS KARLSEN MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B
Tlf. 41 07 76 - Oslo

Fryselagring av matvarer

Vi har frysebokser ledig både i Oslo
Havnelager, Langbryggen, og i vår
eiendom Christian Krohngate 30.
Vår brosjyre «Hva husmoren bør vite
om frysing av matvarer» sendes på
anmodning. Boksleien er fra kr. 2.50
til kr. 5.00 pr. mnd. etter størrelsen.

AKTIESELSKAPET OSLO HAVNELAGER

Sentralbord 42 07 56

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

All slags Assurance
tegnes

DET NORSKE FORSIKRINGSAKTIESELSKAB

HEIMDAL

Nordens mest solgte kulepenn!

- SMAGFULL
- PRAKTISK
- RIMELIG

Pris kr. **3.75**

„COPY-50”

er et kvalitetsprodukt i sær-
klasse. Den skriver 8 kilo-
meter før patronen må skiftes.

Fremstilles i 4 farger: Rød, blå, grønn, sort.

Pasta i 3 farger: Rødt, blått, grønt.